

BÜLLETEN

№ 6 (010) • iyun 2013-cü il

www.azərsu.az

Qaynar xətt - 955

Şirvana yeni mənbədən içməli su verilmişdir

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Qorxmaz Hüseynov Prezident İlham Əliyevə məlumat vermişdir ki, Şirvan şəhərinə içməli su 1952-ci ildə tikilmiş sutəmizləyici qurğudan verilir. Bu sistemin istismar müddəti çoxdan başa çatmışdır. Şəhər əhalisinin bir hissəsi Kür çayının qismən təmizlənmiş suyu ilə günəşirli olmaqla 12 saatlıq rejimlə təchiz edilir. Artıq həmin qurğunun istismar müddəti başa çatmış və onun məhsuldarlığı böyüyən şəhərin tələbatının ödəmir.

ətraflı səh. 6-7

1 C proqramının 3 yeni modulunun tətbiqinə başlanmışdır

“Azərsu” ASC-də 1 C proqramının 3 modulunun - mühasibat uçotu, əmək haqqı və personalın idarə edilməsi, həmçinin maliyyə hesabatlarının konsolidasiyası proseduralarının avtomatlaşdırılması üzrə işlərə başlanmışdır. Səhmdar Cəmiyyətin tabeliyində olan 34 təşkilatda işçilərin məlumatlarının bazası yaradılmış, işçi heyətinin uçotu, əmək haqqının hesablanması ilə bağlı məlumatlar sistemə daxil edilmişdir.

ətraflı səh. 4

Qabaqcıl texnologiyalardan istifadə magistral xətlərin tikintisini sürətləndirir

Ceyranbatan-Balaxanı-Ramana-Qala magistral su kəmərinin inşası uğurla davam edir. Magistral xəttin Qala qəsəbəsində olan 61 km-lik hissəsinin 33 km-də işlər yekunlaşmışdır. İşlərin keyfiyyətlə və vaxtında icrasını təmin etmək məqsədi ilə magistral xəttin tikintisində qabaqcıl texnologiyalardan istifadə olunur.

ətraflı səh. 5

Memarlıq və İnşaat Universitetinin tələbələri ilə görüş keçirilmişdir

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətində Memarlıq və İnşaat Universitetinin müəllim və tələbələri ilə görüş keçirilmişdir. Görüşdə universitetin inşaat mühəndisliyi üzrə kadrların hazırlanmasında böyük təcrübəsi olduğu, təhsil və təcrübə sahəsində qarşılıqlı əməkdaşlığın uğurlu nəticələr verəcəyi qeyd olunmuşdur.

ətraflı səh. 2

787 çoxmənzilli yaşayış binasının daxili su təchizatı sistemləri yenidən qurulur

Çoxmənzilli yaşayış binalarının supaylayıcı sistemlərinin yenidən qurulması layihəsi çərçivəsində Bakı şəhərinin rayonları, həmçinin Sumqayıt və Xırdalan şəhərində 787 binanın su təchizatı sistemlərinin yenidən qurulması nəzərdə tutulur. Artıq 100-dən çox binada işlər başa çatdırılmış, 400-dən çoxunda isə davam etdirilir. Ümumilikdə bu layihə 60 minə yaxın mənzili əhatə edəcəkdir.

ətraflı səh. 10

Almaniyanın KfW bankının nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilmişdir

Almaniyanın KfW bankının (Almaniya İnkişaf Bankı) Şərqi Avropa, Qafqaz və Mərkəzi Asiya ölkələri üzrə direktoru Eva Vittin rəhbərliyi ilə bankın missiyası Azərbaycan Respublikası hökuməti ilə bankın birgə maliyyələşdirdiyi "Açıq Kommunal İnfrastruktur Proqramı II" layihəsinin icra məsələlərini müzakirə etmək məqsədi ilə iyunun 6-da "Azərsu" ASC-də bankın nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilmişdir.

"Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov ölkədə həyata keçirilən su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yeni-

dən qurulması layihələri barədə qonalara məlumat vermiş, bu sahədə beynəlxalq maliyyə qurumları, o cümlədən Almaniya İnkişaf Bankı ilə uğurlu əməkdaşlıq edildiyini diqqətə çatdırmışdır.

Almaniyanın KfW bankının Şərqi Avropa, Qafqaz və Mərkəzi Asiya ölkələri üzrə direktoru Eva Vitt bu əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirərək təmsil etdiyi qurumun Gəncə və Şəki şəhərlərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulmasına bundan sonra da dəstək verəcəyini diqqətə çatdırmışdır.

Görüşdə Gəncə və Şəki şəhərlərində

layihə çərçivəsində görülən işlərin vəziyyəti və növbəti mərhələdə həyata keçiriləcək tədbirlər, eyni zamanda maliyyələşmə məsələləri müzakirə edilmişdir.

Azərbaycan hökuməti ilə Almaniyanın KfW bankının birgə maliyyələşdirdiyi "Açıq Kommunal İnfrastruktur Proqramı II" layihəsinin birinci mərhələsi çərçivəsində Gəncə və Şəki şəhərində su mənbəyinin bərpası, magistral xətlərin və su anbarlarının tikintisi işləri həyata keçirilmişdir.

20 dekabr 2012-ci il tarixdə "Açıq Kommunal İnfrastruktur Proqramı II" üzrə imzalanmış sazişlərə əsasən bank Gəncə və Şəki şəhərlərində layihənin 2-ci və 3-cü mərhələlərinin maliyyələşdirilməsi üçün 102 milyon avro (100 mln avro kredit, 2 mln avro qrant) ayırmışdır. Bu vəsaitdən 43 milyon avro Gəncə və Şəki şəhərlərində su təchizatı və kanalizasiya şəbəkələrinin bərpasına, 57 milyon avro hər iki şəhərdə çirkab sutəmizləyici qurğuların inşasına sərf olunacaqdır. 2 milyon avro məbləğində qrant isə Gəncə və Şəki Sukanal idarələrinin 2 il müddətinə idarə olunmasına yönəldiləcəkdir. Layihənin icrası tam başa çatdıqdan sonra hər 2 şəhərdə ümumilikdə 500 min nəfər sakinin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsi yaxşılaşacaqdır.

Yaponiya nümayəndə heyəti "Azərsu" ASC-də olmuşdur

İyunun 12-də "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində Azərbaycana səfər edən Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin (YBƏA) Qafqaz, Şərqi və Mərkəzi Asiya idarəsinin Mərkəzi Asiya və Qafqaz departamentinin direktoru Tetsuyu Yamadanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilmişdir.

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Qorxmaz Hüseynov Azərbaycanda həyata keçirilən infrastruktur layihələrində Yaponiya hökumətinin və şirkətlərinin yaxından iştirak etdiyini bildirmiş, su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələrinin icrasında Yaponi-

ya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin rolunu yüksək qiymətləndirmişdir. "Azərsu" ASC-nin sədri "Kiçik şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya layihəsi" çərçivəsində işlərin uğurla icra edildiyini vurğulayaraq əlavə etmişdir ki,

yaxın vaxtlarda daha bir rayon mərkəzində - Qobustan şəhərində su təchizatı və kanalizasiya şəbəkələrinin yenidən qurulması üzrə işlərə başlanılacaqdır.

"Azərsu" ASC ilə əməkdaşlıqdan məmnunluğunu bil-

dirən nümayəndə heyətinin rəhbəri Tetsuyu Yamada təmsil etdiyi qurumun su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələrini bundan sonra da dəstək verəcəyini bildirmişdir.

Görüşdə "Kiçik şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya layihəsi"nin icra vəziyyəti və maliyyələşmə ilə bağlı məsələlər müzakirə edilmişdir.

Qeyd edək ki, Azərbaycan hökuməti və Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin birgə maliyyələşdirdiyi "Kiçik şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya layihəsi" çərçivəsində 5 şəhər və rayon mərkəzində (Qusar, Xaçmaz, Xızı, Qobustan, Naftalan) su təchizatı və kanalizasiya sistemləri yenidən qurulacaqdır. Qusar, Xaçmaz, Xızı və Naftalan şəhərlərində layihənin icrasına başlanmış və hazırda tikinti işləri davam etdirilir.

tehsalatla sıx əlaqənin yaradılması və təcrübə mübadiləsinin aparılması baxımından “Azərsu” ASC ilə əməkdaşlıq universitetimiz üçün faydalı olacaqdır”.

Daha sonra “Azərsu” ASC-nin rəhbərliyi tələbələrini maraqlandıran sualları cavablandırmışdır. Səhmdar Cəmiyyətin sədri qaldırılan məsələlərə diqqətlə yanaşılacağını qeyd etmiş, gənclərə təhsil və ictimai fəaliyyətdə uğurlar arzulamışdır.

Xatırladaq ki, 19 dekabr

Memarlıq və İnşaat Universitetinin tələbələri ilə görüş keçirilmişdir

İyunun 5-də “Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətində Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin (AzMİU) müəlim və tələbələri ilə görüş keçirilmişdir. Tədbiri açıq elan edən “Azərsu” ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov Azərbaycanın təhsil sisteminə xüsusi yeri olan Memarlıq və İnşaat Universitetinin inşaat mühəndisliyi üzrə kadrların hazırlanmasında böyük təcrübəsi olduğunu xatırladaraq, təhsil və təcrübə sahəsində qarşılıqlı əməkdaşlığın uğurlu nəticələr verəcəyini vurğulamışdır.

“Azərsu” ASC-nin sədri bildirmişdir ki, əhalinin su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılması təməli ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş və hazırda möhtərəm Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən strategiyanın tərkib hissəsidir. Ölkə əhalisinin fasiləsiz və keyfiyyətli içməli su ilə təmin olunması məqsədi ilə 2011-ci ildən başlayaraq Bakı şəhəri və ətraf qəsəbələrdə, eyni zamanda regionlarda kom-

pleks tədbirlər həyata keçirilir. Hazırda 38 şəhər və rayon mərkəzində, həmçinin 350-dək kənddə layihələr icra edilir. Bakı şəhərinin 2035-ci ilədək perspektiv inkişafı nəzərə alınmaqla hazırlanmış Master Plana əsasən, paytaxtda və Abşeron yarımadasında içməli su, tullantı və yağış suları üzrə yeni infrastruktur yaradılacaq: **“Tikinti işlərinin beynəlxalq standartlara uyğun və keyfiyyətlə aparılması, burada quraşdırılan avadanlıqların normal istismar edilməsi üçün yüksək ixtisaslı və peşəkar kadrlara ehtiyac böyükdür. Biz yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanmasında Memarlıq və İnşaat Universitet imkanlarından maksimum istifadə etmək niyyətindəyik. Təhsildə fərqləndiklərinə görə universitetin 42 tələbəsinə Təqaüd Proqramı çərçivəsində 100, 85 və 70 manat məbləğində təqaüd veriləcək. “Yay məktəbi” çərçivəsində tələbələr mülki müqavilə əsasında işə cəlb olunacaq. İstehsalat təcrübəsi keçmək**

üçün universitetin 2-ci və 3-cü kurs tələbələri “Azərsu” ASC-nin müəssisə və qurğularına göndəriləcəklər”.

AzMİU-nun prorektoru Arif Şərifov “Azərsu” ASC-nin çoxşaxəli fəaliyyətinə toxunaraq bu sahədə təcrübəli mühəndislərə böyük ehtiyac olduğunu qeyd etmiş və bildirmişdir ki, universitetin mühəndis kadrların hazırlanmasında zəngin təcrübəsi var: **“Təbii ki, nəzəri bilikləri təkmilləşdirmək üçün təcrübə keçmək, istehsalat sahələrində olmaq vacibdir. İş-**

2012-ci il tarixində “Azərsu” ASC ilə Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (AzMİU) arasında “Təhsil, elm, ixtisasartırma və əmək məşğulluğu sahəsində əməkdaşlığa dair” müqavilə imzalanmışdır.

Müqavilə “Azərsu” ASC-nin müvafiq ixtisaslı mütəxəssislərlə təmin olunması, işçilərin peşəkarlığının artırılması, təhsil, elm, istehsalat sahələrində qarşılıqlı maraqlı doğuran əməkdaşlıq məsələlərini nəzərdə tutur.

1 C proqramının 3 yeni modulunun tətbiqinə başlanmışdır

Son illər ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı və dünya təsərrüfat sistemində inteqrasiyası sahəsində çox böyük nailiyyətlər əldə olunmuşdur. Yeni iqtisadi münasibətlər sisteminin formalaşması maliyyə sistemində də islahatların aparılmasını, müasir təcrübələrin tətbiqini zəruri edir. Bu baxımdan təsərrüfat subyektlərində mühasibat uçotu sisteminin yeni prinsiplər əsasında - Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlara uyğun yaradılması vacibdir. Su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması sahəsində beynəlxalq layihələr həyata keçirən "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində yeni sistem keçid sürətləndirilmişdir.

Yeni sistemə keçidlə əlaqədar Səhmdar Cəmiyyətdə müvafiq komissiya yaradılmış və bir sıra təşkilati və texniki məsələlər həll edilmişdir. Beynəlxalq standartlara uyğun mühasibat uçotu sisteminin digər sahələrlə sıx əlaqəli olduğu nəzərə alınaraq bu sahədə yeni proqram məhsullarının tətbiq edilməsi qərara alınmışdır. Bununla əlaqədar hazırda dünyada tətbiq olunan ən qabaqcıl proqram məhsullarının imkanları öyrənilmişdir. Səhmdar Cəmiyyətdə mühasibat uçotunun təşkili sahəsində mövcud vəziyyət, texniki və maliyyə imkanları nəzərə alınaraq ən optimal variant kimi 1C proqramına üstünlük verilmişdir.

"Azərsu" ASC-də 1 C proqramının tətbiqinə bu sahədə böyük təcrübəsi olan məsləhətçi şirkətlə birgə başlanmışdır. Məsləhətçi şirkətlə müqavilə imzalandıqdan sonra bir sıra zəruri tədbirlər həyata keçirilmişdir. Yeni sistemin tətbiqinin ilkin mərhələsində proqramın əhatə dairəsinə düşən sahələrdə sənəd dövriyyəsi müəyyən edilmiş, sənəd nümunələri toplanaraq icraçıya ötürülmüş və həmin sənədlərin sistemin üzərində qeydiyyatı və çapı təmin edilmişdir.

İlkin olaraq proqram təminatının 3 modulunun tətbiqi - mühasibat uçotu, əmək haqqı və personalın idarə edilməsi və maliyyə hesabatlarının konsolidasiyası proseduralarının avto-

matlaşdırılması üzrə işlərə başlanmışdır. Qeyd olunan modullar mühasibat uçotunun aparılmasında ilkin sənədlərin sistemə işlənməsindən başlayaraq sənədlərin sistemdən çap olunması, maliyyə hesabatlarının hazırlanması, işçi heyətinin uçotu, əmək haqqının hesablanması kimi işlərin sistemdə avtomatik işlənməsinə imkan yaradır. Bu sistem digər sahələrlə əlaqəli olduğundan qarşılıqlı nəzarət mexanizmi əsasında işləyir, maliyyə və insan amili ilə bağlı riskləri aradan qaldırır.

01 yanvar 2012-ci il tarixinə proqram təminatında uçot bazasının formalaşdırılması məqsədi ilə Səhmdar Cəmiyyət üzrə ştat cədvəllərinin, əsasnamələrin, kadr axını və idarə olunması hesabatlarının, maliyyə hesabatlarının yığılması və onların sistemdə yaradılması təmin edilmişdir.

Artıq "Azərsu" ASC-nin tabeliyində olan 34 təşkilatda işçilərin məlumat bazası yaradılmış, işçi heyətinin uçotu, əmək haqqının hesablanması ilə bağlı məlumatlar sistemə daxil edilmişdir. Bu məlumatlar sistemdə avtomatik işlənir və müəyyən müddətin sonu üçün nəticələr çıxarılır. Məsələn, işçilərin iş davamiyyəti, ezamiyyət və məzuniyyət kimi məsələlər nəzərə alınaraq real əmək haqqı hesablanır və bu zaman insan faktoru ilə hər hansı müdaxilə etmək mümkünsüz olur.

1 C proqramının tətbiqi ilə bağlı Səhmdar Cəmiyyətdə mütəxəssis və mühasiblər üçün treninqlər keçirilmiş və onlara yeni proqramın mahiyyəti izah edilmiş, sistemlə işləmə üsulları öyrədilmişdir. Sərbəst işləyən əməkdaşlara proqramdan istifadə hüququ verilmişdir. Hazırda bu sistemlə işləyən istifadəçilərin sayı 300 nəfərə çatmışdır. İş prosesində proqramın imkanları daha da təkmilləşdirilərək "Azərsu" ASC üçün mütərəqqi bir modelinin tətbiqinə nail olunmuşdur.

Növbəti mərhələdə Səhmdar Cəmiyyətdə daha 3 sahə üzrə - anbar və nəqliyyat təsərrüfatları, eləcə də proqnozlaşdırma və büdcə proseslərinin avtomatlaşdırılması modullarının tətbiqinə başlanmışdır.

Bununla yanaşı, "Azərsu" ASC tərəfindən abonentlərə göstərilmiş xidmətlərin və onlar tərəfindən həyata keçirilmiş ödənişlərin uçotu zamanı istifadə etdiyi billing sistemindən məlumatların avtomatik olaraq 1C proqramına ötürülməsi üzərində də iş aparılır. Bu məqsədlə Abonent işləri departamenti və İnformasiya və kommunikasiya texnologiyaları departamenti proqramın tətbiqinin mümkünliyini öyrənir.

matik qaynaq aparatı robot idarəetmə sistemi ilə təciz olunmuşdur. Bu aparatların köməyi ilə qaynaq işləri demək olar ki, insan əməyi olmadan həyata keçirilir. Bu avadanlıqlar vasitəsi ilə boruların qaynaq edilmiş hissəsi ultrasəs aparatı vasitəsi ilə yoxlanılır və hər bir qaynaq tikişi üçün fərdi rəy verilir. Üstəlik yeni texnologiyaların tətbiqi nəticəsində qaynaq işləri daha sürətlə (adi qaynaqla müqayəzədə 4-5 dəfə tez) və keyfiyyətlə icra olunur. Hazırda inkişaf etmiş ölkələrdə bu aparatlardan neft-qaz və

su kəmərlərinin tikintisində geniş istifadə olunur. Belə qaynaq aparatı magistral su xəttinin tikintisinin vaxtından əvvəl başa çatdırılmasına imkan verəcəkdir.

Qeyd edək ki, "2011-2013-cü illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq Abşeron yarımadasının qəsəbə və kəndlərində işlər kompleks şəkildə həyata keçirilir. Magistral su xətlə-

Qabaqcıl texnologiyalardan istifadə magistral xətlərin tikintisini sürətləndirir

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti istehlakçıların içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirir. "2011-2013-cü illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı" çərçivəsində ən böyük layihələrdən olan Ceyranbatan-Balaxanı-Ramana-Zirə-Pirallahı magistral su kəmərinin inşası uğurla davam edir.

dir. Magistral xəttin Ceyranbatan sutəmizləyici qurğular kompleksindən Qala qəsəbəsinədək olan hissəsinin tikintisi cari ilin avqust ayında yekunlaşacaq və bu istiqamətdə yaşayış məntəqələrinə içməli suyun verilməsi təmin ediləcəkdir.

İşlərin keyfiyyətlə və vaxtında icrasını təmin etmək məqsədi ilə magistral xəttin tikintisində qabaqcıl texnologiyalardan istifadə olunur. Azərbaycanda ilk dəfə olaraq magistral xəttin çəkilişi avtomatik qaynaq aparatları vasitəsi ilə aparılır. Ənənəvi qaynaq vasitələrindən fərqli olaraq avto-

rinin çəkilişi ilə paralel olaraq yaşayış məntəqələrində yeni içməli su və kanalizasiya infrastrukturunu yaradırlar. Hazırda Bakı şəhəri və Abşeron rayonunun 36 kənd və qəsəbəsində layihələr icra olunur. Məhsuldarlığı sənayədə 6 kubmetr olacaq Ceyranbatan ultrasüzgəcliyi sutəmizləyici qurğunun istismara verilməsi və Ceyranbatan-Balaxanı-Ramana-Zirə-Pirallahı magistral kəmərinin çəkilişi Abşeron yarımadasında 1 milyondan artıq sakinin içməli su təchizatının yaxşılaşmasına səbəb olacaqdır.

Magistral xəttin Ceyranbatan sutəmizləyici qurğular kompleksindən Qala qəsəbəsinədək olan 61 km-lik hissəsinin 33 km-də işlər yekunlaşmışdır. Hazırda kəmərin qalan hissəsində qaynaq və boruların xəndəyə düzülməsi işləri həyata keçirilir. İçməli suyun özüaxımlı rejimdə nəqlini həyata keçirmək məqsədi ilə Abşeron rayonu ərazisində "+ 118 Atyalı" su anbarı inşa edilir. Artıq Ceyranbatan sutəmizləyici qurğular kompleksindən həmin anbara qədər diametri 1620 mm, uzunluğu 11 km olan xəttin tikintisi yekunlaşmaq ərəfəsində-

Şirvana yeni mənbədən

Prezident İlham Əliyev Şirvan-Muğan qrup su kəməmindən şəhərə içməli suyun verilməsi mərasimində iştirak etmişdir

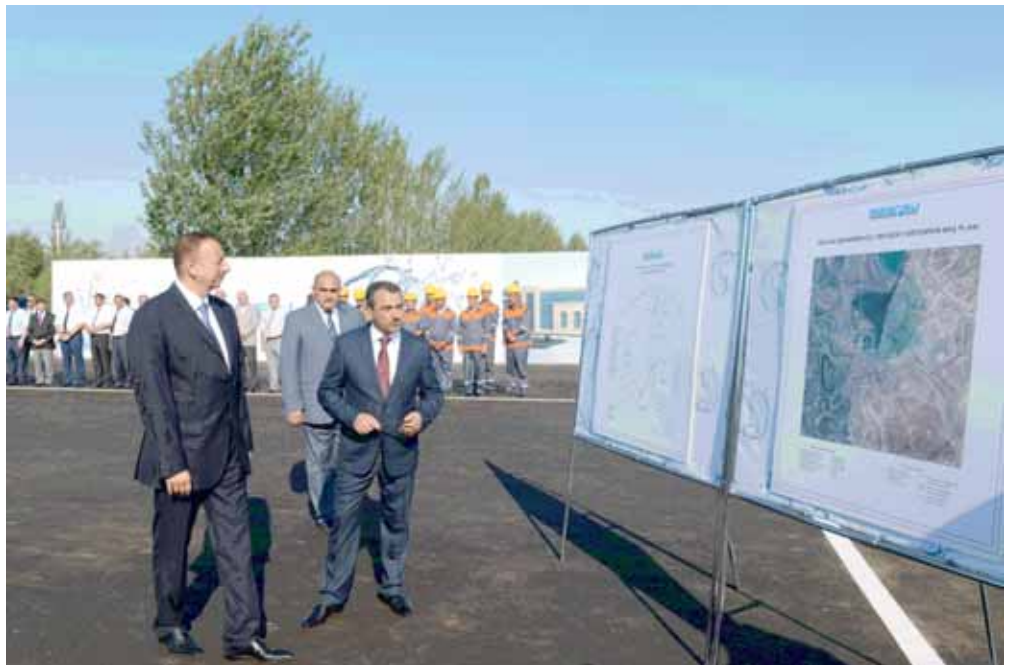
Prezident İlham Əliyev Şirvan-Muğan qrup su kəməmindən Şirvan şəhərinə içməli suyun verilməsi mərasimində iştirak etmişdir. Dövlət başçısı Şirvan-Muğan qrup su kəmərinin texniki göstəricilərini və Şirvan şəhərinin su təchizatı sisteminin baş planını əks etdirən stendlərlə tanış olmuşdur.

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Qorxmaz Hüseynov Prezident İlham Əliyevə məlumat vermişdir ki, Şirvan şəhərinə içməli su 1952-ci ildə tikilmiş sutəmizləyici qurğudan verilir. Bu sistemin istismar müddəti çoxdan başa çatmışdır. Şəhər əhalisinin bir hissəsi Kür çayının qismən təmizlənmiş suyu ilə günəşli olmaqla 12 saatlıq rejimlə təchiz edilir. Artıq həmin qurğunun istismar müddəti başa çatmış və onun məhsuldarlığı böyüyən şəhərin tələbatının ödəmir. Buna görə də Yeni Yaşayış massivinin sakinləri içməli suyu maşınlarla almaq məcburiyyətində qalırdı. Şirvan

şəhərinin mərkəzləşdirilmiş içməli su şəbəkəsinin uzunluğu 66, kanalizasiya şəbəkəsinin uzunluğu isə cəmi 22 kilometrdir. Şəhərdə çirkab sutəmizləyici qurğu yoxdur və tullantı suları təmizlənmədən Baş Şirvan kollektoruna axıdılır. 1950-ci illərdə yaradılan mər-

kəzləşdirilmiş su və kanalizasiya şəbəkələri isə 79 min nəfər əhalisi olan şəhərin təqribən yarısını əhatə edir. Mövcud su şəbəkəsi 60 ildən artıqdır istifadə olunur və xətlərin əksər hissəsi qəzalılı vəziyyətdədir. Artan tələbatı ödəmək üçün yeni mənbə kimi Şirvan-Muğan qrup kəməri seçilmişdir.

Daha sonra Prezident İlham Əliyevə yeni layihə barədə məlumat verilmişdir. Bildirilmişdir ki, Şirvan-Muğan qrup su kəmərinin bir hissəsinin istismara verilməsi ilə Şirvan şəhərinin içməli sudan əziyyət çəkən Yeni Yaşayış Massivinin problemi həllini tapacaqdır. Yeni Yaşayış Massivini fasiləsiz rejimdə içməli su ilə təmin etmək üçün magistral kəmərlər çəkilmiş və daxili şəbəkənin qurulmasına başlanmışdır. Qısa müddətdə iki kilometrədən artıq magistral xəttin inşası, həmçinin 60 kilometr uzunluğunda şəbəkənin 35 kilometrlik hissəsinin tikintisi tamamlanmışdır. İşlərin ilkin nəticəsi olaraq artıq 15 mindən çox sakin Şirvan-Muğan qrup kəməri vasitəsilə 24 saat su

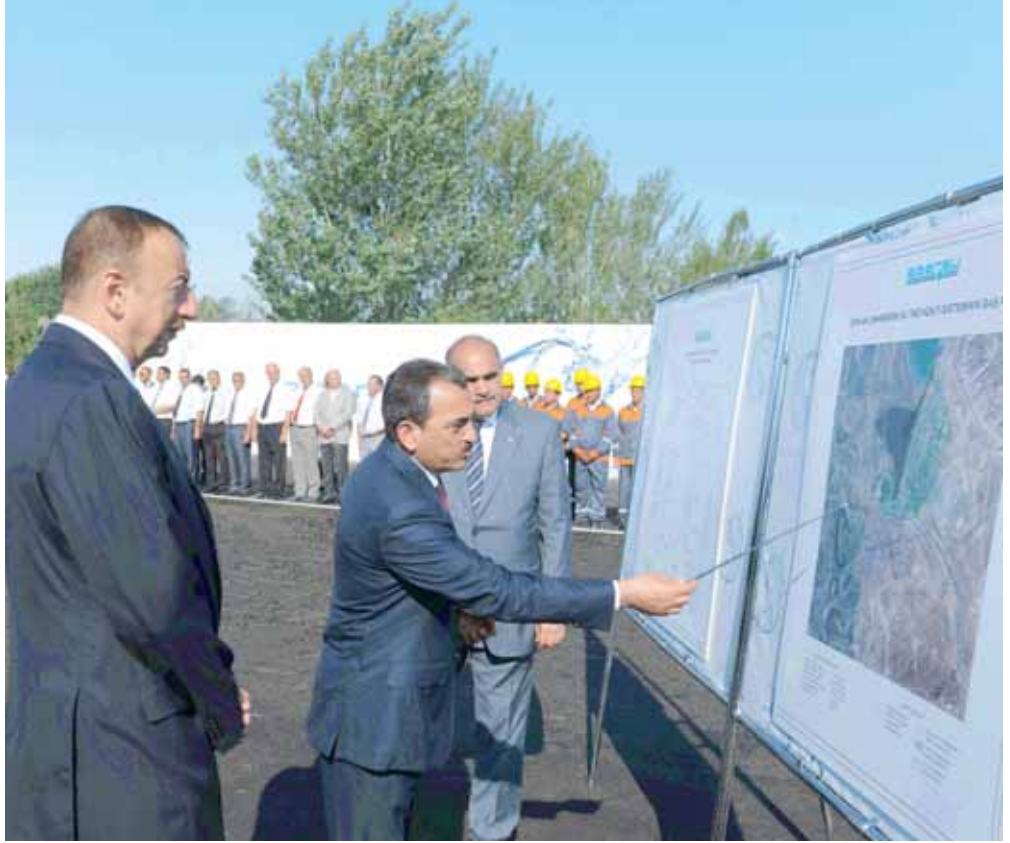
İçməli su verilmişdir

ilə təchiz olunur. Daxili şəbəkənin qurulması başa çatdıqdan sonra bu layihədən faydalananların sayı 35 min nəfərə çatacaqdır. Layihəyə uyğun olaraq Yeni Yaşayış Massivində abonentlər əvvəlcədən ödənişli smart tipli sayğaclarla da təmin olunacaqlar.

Qeyd olunmuşdur ki, Şirvan şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulmasının ilkin layihəsi hazırdır. Layihənin Azərbaycan Hökuməti ilə Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin birgə maliyyələşdirdiyi "Kiçik şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya layihəsi" nə uyğun olaraq reallaşdırılması nəzərdə tutulmuşdur. Oğuz-Qəbələ-Bakı kəməri ilə Abşeron yarımadasına saniyədə 5 kubmetr əlavə içməli suyun verilməsi, 2011-ci il sentyabrın 8-də Prezident İlham Əliyev tərəfindən təməli qoyulan və məhsuldarlığı saniyədə 6 kubmetr təşkil edəcək Ceyranbatan Ultrasüzgəcli sutəmizləyici qurğunun istismara verilməsi ilə Abşeron yarımadasında kifayət qədər içməli su ehtiyatı yaranacaqdır. Bu işə Kür su kəmərləri sisteminin imkanlarından istifadə

etməklə Kürətərafı şəhər və kəndlərin əhalisinin təmiz və keyfiyyətli su ilə təchiz olunmasına imkan verəcəkdir.

Həm Abşeron yarımadasında, həm də bölgələrdə 38 şəhər və rayon mərkəzində su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələri həyata keçirildiyini vurğulayan "Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov bildirmişdir ki, Bakı şəhəri və ətraf qəsəbələrin içməli su təchizatında müstəsna əhəmiyyəti olacaq Ceyranbatan ultrasüzgəcli su-

təmizləyici qurğunun və Ceyranbatan-Balaxanı-Ramana-Qala-Zirə-Pirallahı magistral kəmərinin inşası davam etdirilir. Artıq magistral kəmərin Bala-

xanı qəsəbəsinə qədər olan 33 km-lik hissəsinə işlər tam yekunlaşmış, Qala qəsəbəsinə qədər olan hissədə işlər sürətləndirilmişdir. Qarşıdakı aylarda Ceyranbatandan Qala qə-

səbəsinə qədər kəmərin keçdiyi ərazidəki yaşayış məntəqələrinə içməli suyun verilməsi təmin ediləcəkdir. Aran bölgəsi üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyan, 157 min nəfərin su təchizatını yaxşılaşdıracaq Külüllü su kəmərləri sistemi üzrə işlər də uğurla davam etdirilir. Sizin iştirakınızla ötən il Zərdab şəhərinə içməli suyun verilməsinin açılışını etdik, növbəti

mərhələdə Ucar və Kürdəmir şəhərlərinə bu mənbədən içməli su veriləcəkdir.

Prezident İlham Əliyevə tikintisi davam edən Şirvan-Muğan qrup su kəməri layihəsi çərçivəsində görülən işlər barədə də məlumat verilmişdir.

Stendlərlə tanışlıqdan sonra dövlətimizin başçısı ötən il iyulun 16-da təməli qoyulan Şirvan-Muğan qrup su kəmərinə Şirvan şəhərinə içməli suyun verilməsini təmin edən qurğunu işə salmışdır.

Sonra Prezident İlham Əliyev kəmərin və şəhərin su şəbəkəsinin inşaatçıları ilə görüşdü, tapşırıq və tövsiyələrini vermişdir.

Qeyd edək ki, Şirvan-Muğan kəməri Hacıqabul, Şirvan, Salyan, Neftçala və Biləsuvar şəhərləri, həmçinin kəməri boyunca yerləşən 121 kəndin içməli su tələbatının ödənilməsinə xidmət edəcəkdir. Bununla da, 470 min nəfər fasiləsiz, keyfiyyətli su ilə təmin olunacaqdır.

Şirvan-Muğan qrup su kəmərinin bir hissəsinin istismara verilməsi ilə Şirvan şəhərinin içməli sudan əziyyət çəkən Yeni Yaşayış Massivinin problemi həllini tapacaqdır

Mütərəqqi texnologiyalardan istifadə işin səmərəsini artırır

Sənan Həsənov: “Əsas məqsəd layihələrin vaxtında və keyfiyyətlə icrasını təmin etməkdir”

Su təchizatı və kanalizasiya infrastrukturunun yaxşılaşdırılması layihələrinin həyata keçirilməsində “Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tikinti təşkilatları ilə sıx əməkdaşlıq edir. Bu sahədə işlər yerli və xarici təşkilatlar tərəfindən icra edilir. Bakı şəhəri və ətraf qəsəbələrdə həyata keçirilən layihələrdə Səhmdar Cəmiyyətin “Sutikinti” Müəssisəsi də yaxından iştirak edir. Bu təşkilatın fəaliyyəti və həyata keçirdiyi işlər bağlı sualları “Sutikinti” Müəssisəsinin direktoru Sənan Həsənov cavablandırır.

- Sənan müəllim, əvvəlcə “Sutikinti” Müəssisəsinin fəaliyyəti haqqında qısa məlumat verməyinizi istərdik.

- “Sutikinti” müəssisəsi “Azərsu” ASC-nin hüquqi şəxs statuslu təşkilatlarından biridir. 2003-cü ilədək “Sutikinti” Tresti, “Sutikinti” Birliyi adı altında fəaliyyət göstərən təşkilat 10 il əvvəl “Sutikinti” Müəssisəsinə çevrilmişdir. Müəssisəmizin əsas fəaliyyəti Səhmdar Cəmiyyət və digər təşkilatlarla bağlanmış müqavilələr əsasında su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması ilə əlaqədar tikinti-quraşdırma, əsaslı təmir və yenidənqurma işlərini vaxtında və yüksək keyfiyyətlə yerinə yetirməkdən ibarətdir. Müəssisəmizin tərkibinə istehsalat, tikinti quraşdırma və 3 təmir-quraşdırma sahələri daxildir.

- Cari ilin 5 ayı ərzində müəssisənin fəaliyyətini necə qiymətləndirirsiniz?

- Məlum olduğu kimi “Azərsu” ASC ölkəmizdə su təchizatının və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması sahəsində genişmiqyaslı işlər həyata keçirir. Su və kanalizasiya infrastrukturalarının yaradılması və yenidən qurulmasında “Sutikinti” müəssisəsi də yaxından iştirak edir. 2013-cü ilin yanvar-mart aylarında müəssisə tərəfindən 3 milyon manat dəyərində iş görülmüşdür ki, bu da 2012-ci ilin müvafiq dövrü ilə

müqayisədə 1,3 dəfə çoxdur.

- Su və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması istiqamətində ölkə miqyasında kompleks tədbirlər həyata keçirilir. Hazırda “Azərsu” ASC-nin sifarişləri əsasında müəssisə tərəfindən hansı layihələr icra edilir?

- “Azərsu” ASC Bakı şəhəri və ətraf qəsəbələrdə, həmçinin iri şəhərlərdə, rayon mərkəzləri və kəndlərdə içməli su təchizatı və kanalizasiya infrastrukturunun yaxşılaşdırılmasına xüsusi diqqət yetirir. “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı "Dövlət proqramı" na uyğun olaraq Bakı ətrafı qəsəbə və kəndlərdə su təchizatı və kanaliza-

siya infrastrukturunu yenidən qurulur. Bu sahədə işlər dəyərdir ki, mütəşəkkil şəkildə həyata keçirilir. Həyata keçirilən layihələrə “Sutikinti” Müəssisəsi də öz töhfəsinin verir. İcra etdiyimiz layihələrdən bir neçəsini sadalamaq istərdim. Abşeron yarımadasının içməli su təchizatının yaxşılaşdırılmasında böyük əhəmiyyəti olacaq Ceyranbatan-Balaxanı-Ramana-Zirə-Pirallahı magistral su kəmərinin tikintisində müəssisəmiz podratçı kimi iştirak edir. Bu günədək müəssisəmiz tərəfindən magistral su xəttinin 4,4 km-lik hissəsi çəkilmişdir. Hazırda magistral xəttin və anbar komplekslərinin tikintisi üzrə işlərimiz davam edir. Bakı ətrafı qəsəbələrə verilən içməli suyun həcminin və təzyiqinin artırılması ilə əlaqədar magistral xətlərdə yenidənqurma işləri aparılır. Bu məqsədlə 1400 mm diametrlili Ceyranbatan-Binəqədi magistral su xəttindən I Bakı su kəmərinə birləşmənin verilməsi məqsədi ilə 1400 mm diametrlili borularla 442 metr su xətti çəkilmiş və bu sahədə işlər davam etdirilir. Həmçinin “+69 Şərq” su anbarında diametri 1400 mm olan kollektorlar quraşdırılmışdır. Bundan başqa müəssisəmiz Abşeron rayonu və paytaxtın Nizami, Binəqədi, Nəsimi rayonları ərazisində su təchizatı və kanalizasiya infrastrukturunun yenidən qurulması layihələrində iştirak edir.

- Layihələrin icrası zamanı yeni texnologiyalardan istifadə barədə nə deyə bilərsiniz?

- Bildiyimiz kimi XXI

əsr elm-texnika əsridir. "Azərsu" ASC-nin əsas məqsədlərindən biri ən son qabaqcıl texnologiyalardan, elmi yeniliklərdən istifadə etməkdir. Layihələrin keyfiyyətli icra edilməsi istifadə olunan son texnologiyaların və xarici təcrübənin mənimsənilməsindən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır. Ona görə də çalışırıq işlərin daha səmərəli yerinə yetirilməsi üçün ən son texnologiyalardan, elmi nailiyyətlərdən istifadə edək. Düşünürəm ki, Bakı şəhərinin mövcud su təchizatı sisteminin vəziyyətini araşdırmaq, zəif tərəfləri üzə çıxarmaq və fasiləsiz su təchizatına nail olmaq üçün qabaqcıl texnologiyalardan, elmi yeniliklərdən istifadə daha məqsəduşğun olar. Bu istiqamətdə "Azərsu" ASC beynəlxalq təşkilatlarla və xarici şirkətlərlə sıx əməkdaşlıq edir.

İstehlakçılara verilən içməli suyun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması "Azərsu" ASC-nin prioriter vəzifələrindən biridir. Su və kanalizasiya qurğularının, həmçinin digər obyektlərin təmiri, tikintisi və yenidən qurulması işlərində qabaqcıl texnologiyaların tətbiqi müəssisəmizin prioritet məqsədlərindədir. Elmin və texnikanın yeni nailiyyətlərindən istifadə etməklə tikinti işlərinin mexanikləşdirilməsi, istehsalat texnologiyasının yaxşılaşdırılması, keyfiyyətli material və konstruksiyalardan istifadə məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilir. Müşahidələr göstərir ki, mütərəqqi texnologiyalardan istifadə işin səmərəsini artırır, layihələrin vaxtında və keyfiyyətlə icrasını təmin edir.

İmişli şəhərində su şəbəkəsinin tikintisi yekunlaşmaq üzrədir

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti regionlarda istehlakçıların içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılması istiqamətində kompleks tədbirləri davam etdirir. "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq bölgələrdə su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması istiqamətində genişmiqyaslı işlər həyata keçirilir. Dövlət büdcəsi hesabına maliyyələşdirilən layihə çərçivəsində İmişli şəhərində su təchizatı və kanalizasiya sistemləri yenidən qurulur.

İcrasına 2011-ci ilin sentyabrında başlanmış "İmişli şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemləri kompleksinin yenidən qurulması layihəsi" üzrə işlərin böyük hissəsi başa çatmışdır. Layihə 2035-ci ilə qədər perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla 45,5 min nəfərin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən isti-

fadəsinin yaxşılaşdırılmasına hesablanmışdır. Layihə İmişli şəhəri ilə yanaşı, Beyləqan rayonunun Əhmədli kəndini də əhatə edəcəkdir.

İstehlakçıların dayanıqlı və keyfiyyətli su ilə təmin edilməsi üçün su mənbəyi Beyləqan rayonu Aşıqallılar kəndi yaxınlığında yerləşən yeraltı sular seçilmişdir. Burada 5 ədəd subartezian quyusu qazılmış və quyuların zonasından İmişli şəhərinə 630 mm olan diametrlə borularla 29,5 km uzunluğunda magistral su xətti çəkilmiş, ümumi tutumu 6500 kubmetr olan 2 ədəd su an-

barı tikilib istifadəyə verilmişdir. Yeni tikilmiş xlorator qurğusu və laboratoriya binasında son tamamlama işləri aparılır.

Layihə çərçivəsində İmişli şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya şəbəkələri də yenidən qurulur. Ümumi uzunluğu 167 km olan şəhərdaxili su şəbəkəsinin 159 km-lik hissəsi çəkilərək ünvanlara birləşmələr verilmişdir. İndiyədək 8950 abunəçinin 3293-ü smart-kart tipli saygıacla təmin olunmuşdur. Ümumilikdə İmişli şəhərinin su təchizatı ilə bağlı layihədə nəzərdə tutulan işlərin böyük əksəriyyəti yekunlaşmışdır. Cari ilin iyul ayında su şəbəkəsinin yenidən qurulması üzrə işlər tam başa çatdırılacaqdır.

İmişli şəhərində yaranaçaq çirkab suların axıdılması üçün ümumi uzunluğu 125 km olan kanalizasiya şəbəkəsinin, 15,7 km uzunluğunda mikrotunel tipli kanalizasiya kollektorunun tikintisi davam etdirilir. Gələcəkdə tullantı suları şəhərin kənarında tikiləcək çirkab su təmizləyici qurğuya ötürülməkdir.

787 çoxmənzilli yaşayış binasının daxili su təchizatı sistemləri yenidən qurulur

İstehlakçıların fasiləsiz içməli su ilə təmin olunması, su itkilərinin və israfçılığın qarşısının alınması, uçotun düzgün qurulması məqsədilə çoxmənzilli yaşayış binalarının su təchizatı sisteminin yenidən qurulması üzrə genişmiqyaslı işlər davam etdirilir.

2012-ci ildə Bakı şəhərinin Suraxanı və Binəqədi rayonları ərazisində həyata keçirilmiş pilot layihələrin müsbət nəticələri əsas götürülərək yeni layihələrin icrasına start verilib. Çoxmənzilli yaşayış binalarının supaylayıcı sistemlərinin tamamilə yenidən qurulmasına hesablanmış layihələr çərçivəsində ilkin mərhələdə Bakı şəhərinin rayonları, həmçinin Sumqayıt və Xırdalan şəhərində 787 binanın su təchizatı sistemlərinin yenidən qurulması nəzərdə tutulmuş və artıq 100-dən çox binada işlər başa çatdırılmış, 400-dən çoxunda isə davam etdirilir. Ümumilikdə bu layihə 60

minə yaxın mənzili əhatə edəcəkdir.

Layihə çərçivəsində həmin binalarda yaşayan əhalini içməli su ilə təmin edən və uzun müddət istismarda olan metal borulardan ibarət xətlər polietilen borularla əvəzlənir. Zirzəmilərdə yararsız vəziyyətə düşmüş aşağı paylayıcı şəbəkələr binaların həyətinə çıxarılır, eyni zamanda mənzillərin daxilindən (şaxtalardan) keçən dik dayaqlar ləğv edilərək supaylayıcı xətlər pilləkən qəfəslərində quraşdırılır. Layihəyə uyğun olaraq hər bir abunəçi ön ödənişli smart-kart sayğaclarla təmin olunur və sər-fölçən cihazlar pilləkən qəfəs-

lərinə çıxarılacaq. Sayğacların pilləkən qəfəslərinə çıxarılması onların nəzarətdə saxlanmasına imkan verir və texniki xidməti asanlaşdırır. Bunlarla yanaşı, yanğından mühafizəni asanlaşdırmaq üçün binaların qarşısında yanğın hidrantlarının da quraşdırılması da nəzərdə tutulur. Qeyd edək ki, bu layihə çərçivəsində sayğacların quraşdırılması əhali abunəçiləri üçün dövlət vəsaiti hesabına pulsuz həyata keçirilir. Qeyri-əhali istehlakçıları isə sayğacların dəyərini ödəməlidir.

İşlərin başa çatdığı binalar üzrə aparılan ilkin təhlillər nəticələrin müsbət olduğundan xəbər verir. Belə ki, yenidənqurma işləri nəticəsində binaların zirzəmilərinə su sızmalarının qarşısı tam alınmış, su sərfiyyatı 2 dəfəyə qədər azalmış, itkilər demək olar ki, sıfıra enmişdir. Eyni zamanda smart-kart tipli sayğacların quraşdırılması ilə su təchizatı və tullantı sularının axıdılmasına görə xidmət haqlarının ödənilməsi 100 faiz təmin olunmuş və debitor borcların əksər hissəsi yığılmışdır.

Biləsuvarda ilk dəfə kanalizasiya sistemi yaradılır

“Azərsu” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”na uyğun olaraq bölgələrdə su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması istiqamətində kompleks tədbirləri davam etdirir.

Dövlət büdcəsi hesabına

maliyyələşdirilən layihə çərçivəsində Biləsuvar şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması üzrə işlərin böyük hissəsi başa çatdırılmışdır. İcrasına 2011-ci ilin sentyabrında başlanmış “Biləsuvar şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemləri kompleksinin yenidən qurulması layihəsi” 2035-

cü ilə qədər perspektiv inkişaf nəzərə alınmaqla 26,2 min nəfərin içməli su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına hesablanmışdır.

Biləsuvar şəhərinin sakinləri içməli su ilə -təmali 2012-ci il iyulun 16-da Prezident İlham Əliyev tərəfindən qoyulmuş Şirvan-Muğan qrup su kəməri vasitəsilə təmin olunacaq. Əhalinin dayanıqlı içməli su təminatının yaxşılaşdırılması məqsədilə hər birinin tutumu 5 min kubmetr olan 2 ədəd su anbarı və nasos stansiyası tikiləcəkdir. Şəhəri içməli su ilə təmin edəcək - diametri 710 mm olan 54,8 km magistral su xəttinin 30,3 km-lik hissəsi çəkilmişdir. Ümumi uzunluğu 110 km

olan daxili şəbəkəsinin isə 106 km-lik hissəsində tikinti-quraşdırma işləri yekunlaşmışdır. Diametri 800 mm olan 9,5 km kanalizasiya kollektorunun 9 km-i, kanalizasiya şəbəkəsinin isə 76,8 km-də işlər başa çatdırılmışdır. Layihəyə əsasən çirkab suları şəhərin kənarında tikiləcək qurğuda təmizlənəcək. Layihə üzrə işlərin 2013-cü ilin oktyabrında başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

İçməli suyun və kanalizasiya xidmətlərindən istifadənin dəqiq uçotunun aparılması məqsədi ilə smart-kart tipli ön ödənişli sayğacların quraşdırılması da davam etdirilir və indiyə qədər 5600 abunəçinin 2420-i sayğaclarla təmin olunmuşdur.

Dünyanın bəzi ölkələrində əhali istehlakçıları üzrə su təchizatı və kanalizasiya xidmətlərinin tarifləri (ABŞ \$/m³)

Ölkə	Kombinə edilmiş tarif	Su təchizatı üzrə tarif	Kanalizasiya xidməti tarifi	Orta aylıq əmək haqqı (ABŞ dolları ilə)
Danimarka	8.11	3.91	4.2	6628
Avstraliya	6.28	3.27	3.01	2400
Almaniya	5.51	2.91	2.6	4000
Böyük Britaniya	4.33	2.12	2.21	3657
Fransa	4.08	2.24	1.84	2886
Kanada	3.3	1.94	1.36	2724
Çex Respublikası	3.25	1.67	1.59	1300
ABŞ	3.09	1.3	1.79	9263
Polşa	2.88	1.31	1.57	1536
Yaponiya	2.63	1.48	1.14	2522
Portuqaliya	2.14	1.62	0.52	1462
Türkiyə	1.94	0.97	0.97	1731
İspaniya	1.88	1.33	0.55	1888
İtaliya	1.6	0.81	0.79	3000
Rusiya	0.89	0.54	0.34	1215
Rumıniya	0.89	0.62	0.27	1100
Koreya Respublikası	0.81	0.58	0.23	2903
Meksika	0.73	0.65	0.07	609
Çin	0.49	0.36	0.13	656
Azərbaycan	0.46	0.39	0.07	507
Ermənistan	0.41	0.35	0.06	295
Ukrayna	0.39	0.22	0.17	390
Qazaxıstan	0.35	0.21	0.14	640
Belarus	0.17	0.1	0.07	320
Gürcüstan	0.16	0.12	0.04	440
Hindistan	0.15	0.13	0.01	295
İran	0.09	0.06	0.03	940

İçməli su tarifinin ən yüksək olduğu şəhərlər

Şəhərlər (Ölkə)	Tarif (ABŞ \$/m ³)
Orhus (Danimarka)	10,02
Kopenhagen (Danimarka)	7,65
Gent (Belçika)	7,54
Berlin (Almaniya)	6,90
Sidney (Avstraliya)	6,62

Magistral xətlər üzərindəki tikililərin yaratdığı problemlər

Kür Sutəmizləyici Qurğular Kompleksindən Binəqədi nasos stansiyasına içməli su nəql edən 1200 mm diametrlı, yüksəktəzyiqli magistral su kəmərinin Biləcəri qəsəbəsi X.Məlikaslanov küçəsi 3-cü döngə ərazisindən keçən hissəsində qəza baş vermişdir. Su sızması 1200 mm diametrlı, yüksəktəzyiqli magistral su kəmərinin mühafizə zolağında bir neçə il öncə qeyri-qanuni inşa edilmiş 23 nömrəli fərdi yaşayış evinin altında baş vermişdir. Qəza nəticəsində ərazidə olan bir neçə fərdi yaşayış evinin həyətləri də su altında qalmışdır.

Qəza haqqında məlumat daxil olduqdan dərhal sonra qəza yerinə baxış keçirilmiş və əraziyə texnika cəlb olunmuşdur. Həmin ərazidə fərdi yaşayış evlərinin inşası zamanı tikinti qaydalarına əməl olunmaması, evlərin magistral su xəttinin mühafizə zonasında tikilməsi qəzanın aradan qaldırılmasında müəyyən çətinliklər yaratmışdır. Buna baxmayaraq gecə saatlarında qəza aradan qaldırılmışdır.

Qeyd edək ki, Bakı şəhəri Binəqədi rayonunun Biləcəri qəsəbəsi ərazisindən böyük diametri, yüksəktəzyiqli 7 magistral su xətti keçir. 1990-cı illərin ortalarında magistral kəmərlərin keçdiyi ərazilərdə qeyri-qanuni şəkildə fərdi yaşayış evləri və kommersiya obyektləri tikilmişdir. Hazırda Binəqədi rayonunun Xocasən, Biləcəri və Rəsulzadə qəsəbələrini üzrə magistral kəmərlərin üzərində və mühafizə zolağında 2800-ə qədər fərdi yaşayış evi mövcuddur.

“Azərsu” ASC bir daha bəyan edir ki, magistral su kəmərlərinin mühafizə zolağında fərdi yaşayış evi və kommersiya obyektlərinin inşası yolverilməzdir. Fərdi yaşayış evi və ya kommersiya obyektlərinin tikintisi zamanı ərazilər seçilərkən kommunal infrastruktur şəraiti düzgün qiymətləndirilməli, tikinti işlərinin aparılması üçün müvafiq dövlət qurumlarından, o cümlədən kommunal xidmət müəssisələrindən müvafiq rəy alınmalıdır.

ödəmək olar. Oruc tutarkən gün ərzində ac və susuz qaldığımız üçün sağlamlığa daha diqqətlə yanaşmalıyıq. İftardan imsaka qədər olan müddət ərzində ən azı 1,5 litr su qəbul etməliyik. Çay, qəhvə və digər içkilərin qəbulu su içməyimizə mane olmamalıdır. Eyni zamanda oruc tutarkən gün ərzində su içmədiyimiz üçün bədənin su itkisini də minimuma endirmək lazımdır. Bunun üçün fiziki işləri minimuma

Suyun əhəmiyyəti elə böyükdür ki, ibadətində də su və yeməklə sınırlıdır. Sudan bir az uzaqlaşacağıımız Ramazan günlərində sağlamlığınız üçün həm imsakda, həm də iftarda bol su için. Meyliniz çəkməsə belə su qəbulunda məsuliyyətsizlik etməyin. İftarda orucu açarkən yeyilən qidalara, xüsusilə də su qəbuluna diqqət yetirmək lazımdır.

İmsakda da susuzluğu artıran duzlu yeməklərdən uzaq durmaq lazımdır. Belə ki, imsakda yeyilən zeytun və pendirin duzlu olması, ertəsi gün su ehtiyacını artırır. İmsakda maye ehtiyacını aradan qaldırmaq üçün bol miqdarda içilən çay son nəticədə bədəni susuz saxlayır. Bu səbəblə imsakda çay yerinə adi su içmək məsləhət görülür.

İftarda orucun bir stəkan su ilə açılmasını, sonra sulu yemək və salat yeyilməsini məsləhət görən mütəxəssislər bunun ilk növbədə orqanizmin su təminatını tənzimlədiyi qənaətinə gəlir. İftarın məhz su ilə açılması mütləq olmasa da əvvəlcə suyun içilməsi mədə və digər həzm orqanlarına rahatlıq gətirir, ağırlıq hallarını aradan qaldırır.

Ramazanda suyun önəmi

Qarşıdan İslam dünyasının böyük həvəs və sevincə gözlədiyi müqəddəs Ramazan ayı gəlir. Artıq bir neçə ildir ki, bu mübarək ay isti yay günlərinə təsadüf edir. Bu ayda insanlar Allahın Quranda buyurduğu oruc ibadətini yerinə yetirir, günün müəyyən hissəsində heç bir qida və içki qəbul etmirlər. Lakin müqəddəs Ramazan günlərində oruc tutan insanlarda bu ibadətə sevgidən yararlanan iradə müşahidə edilir. Belə ki, adi günlərdən fərqli olaraq Ramazan ayında günün təxminən 17 saatını ac və susuz keçirən insanlar ciddi narahatlıq hissi yaşamırlar. Çünki, insan bu ibadətə Allah rızasını qazanmaq və Onun əmrinə sədaqətini göstərmək üçün yerinə yetirir. Bu ibadət

Araşdırmalar göstərir ki, gün ərzində insan təxminən 2,5 litr su itirir. Hava isti olduqda və ya daha çox fiziki hərəkət etdikdə orqanizmin suya olan tələbatı artır. Məlum olduğu kimi, qanın yaranmasında və qan dövranında suyun olduqca böyük rolu vardır. Su qan təzyiqinin normal saxlayır, bəzi vitaminləri həll edir, bəzi rəqlərin fəaliyyətini tənzimləyir, həzm prosesini nizamlayır, qəbizliyə qarşı müsbət təsir bağışlayır. Digər tərəfdən yuyunmaq, yorğunluğu aradan qaldırır, insana xoş əhval-ruhiyyə bağışlayır.

bəxş etdiyi sevinc hissi bədənə möcüzəvi şəkildə dözümlü yaradır və insan qızmar günəş altında belə susuz qala bilər.

Bəs insanlar oruc tutduqları zamanı orqanizmin suya olan tələbatını necə ödəyə bilirlər?

Mütəxəssislərin hesablamalarına görə, qadınların gündəlik su ehtiyacı 2,5 litr, kişilərin isə 3,5 litrdir. Orqanizmin tələbatını adi su ilə yanaşı duru yeməklərlə, meyvə və tərəvəzlərlə də

endirmək, isti yerlərdə çox qalmamaq tövsiyə olunur.

